

Regeling van werkzaamheden

De voorzitter:

Ik stel voor toe te voegen aan de agenda van de Kamer — belangrijk om te melden — vóór het kerstreces:

- het VAO Mestbeleid en Onregelmatigheden Identificatie & Registratie runderen, met als eerste spreker de heer Geurts namens het CDA ...

Ik wacht even totdat het een beetje rustig wordt. Het is meneer Anne Mulder, hè? Ja.

Ik stel voor toe te voegen aan de agenda van na het kerstreces:

- het VAO Kinderopvang, met als eerste spreker de heer Kwint namens de SP;
- het VAO Verkeersveiligheid, met als eerste spreker de heer Remco Dijkstra namens de VVD.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De voorzitter:

Ik geef nu het woord aan mevrouw Bergkamp namens D66.

Mevrouw Bergkamp (D66):

Dank u wel, voorzitter. Uit de cijfers van het Sociaal en Cultureel Planbureau van vrijdag blijkt dat het beter gaat met de emancipatie van vrouwen, maar dat dat tergend langzaam gaat en dat de verschillen tussen vrouwen met een hoog opleidingsniveau en een laag opleidingsniveau niet kleiner worden. Werk aan de winkel! Dat is reden temeer om een debat aan te vragen.

De voorzitter:

Wie hierover?

Mevrouw Bergkamp (D66):

Niet allemaal tegelijk!

De voorzitter:

De heer Bisschop!

De heer Bisschop (SGP):

Voorzitter, u klinkt bijna verrast. Emancipatie is natuurlijk een onderwerp waarover we als SGP heel graag praten. We schuiven dan ook graag aan. Maar er hoeft van mij geen apart debat te komen. Laten we het maar gewoon agenderen via de procedurevergadering. Dan komt het vanzelf aan de orde.

De voorzitter:

Dus geen steun. Mevrouw Özütok namens GroenLinks.

Mevrouw Özütok (GroenLinks):

Een goed idee. Het is echt noodzakelijk dat we daarover debatteren. Steun voor het verzoek.

Mevrouw Van den Hul (PvdA):

Zeker steun voor dit verzoek. We kunnen er niet vaak genoeg over praten.

Mevrouw Geluk-Poortvliet (CDA):

Ik steun het debat.

De heer Azarkan (DENK):

Voorzitter. We kunnen niet vaak genoeg praten over emancipatie. Van harte steun.

Mevrouw Yeşilgöz-Zegerius (VVD):

Steun, voorzitter.

De voorzitter:

Dan heeft u ... De heer Jasper van Dijk namens de SP nog.

De heer Jasper van Dijk (SP):

En nu helemaal. Steun. En we willen natuurlijk ook graag een brief.

De voorzitter:

U houdt van brieven. Mevrouw Dik-Faber.

Mevrouw Dik-Faber (ChristenUnie):

Geen bezwaar. Steun voor dit debat.

De voorzitter:

U heeft een meerderheid, mevrouw Bergkamp. O, mevrouw Agema.

Mevrouw Agema (PVV):

Steun.

De voorzitter:

U heeft een meerderheid.

Mevrouw Bergkamp (D66):

Dank u wel.

De voorzitter:

Ik stel voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet. Dan krijgt de heer Jasper van Dijk ook een brief.

Mevrouw Ouwehand namens de Partij voor de Dieren.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):

Voorzitter, dank u wel. Er staat een plenair debat gepland over het welzijn van dieren in de veehouderij en stalbranden. Nu zijn er in de afgelopen weken steeds nieuwe ontwikkelingen geweest, waarover ik mondelinge vragen wilde stellen. Maar dat ging steeds niet door "omdat dat debat eraan komt". Maar ik denk dat het dan wel goed is om de Kamer voor te stellen om de spreektijden te verlengen. De meest recente ontwikkelingen zijn de beelden die we hebben gezien van een slachthuis in België, dat eigendom is van de Nederlandse VanDrie Group. En er is discussie over het al of niet representatief zijn van de beelden die vanuit de varkenshouderij naar buiten zijn gekomen.

De heer **Graus** (PVV):

Als het om dieren in nood gaat, doe ik altijd graag een beroep op de coulance van de voorzitter.

De heer **Futselaar** (SP):

Steun voor het verzoek om meer tijd, hoewel niet noodzakelijkerwijs vanwege het Belgische slachthuis. Wel steun dus voor meer tijd.

De heer **Geurts** (CDA):

Geen steun.

De heer **Bisschop** (SGP):

Voorzitter. Ik denk dat de tijd toereikend moet zijn, dus geen steun.

De heer **Moorlag** (PvdA):

Steun, voorzitter.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):

Volgens mij is er voldoende spreektijd, dus geen steun voor uitbreiding.

De heer **Öztürk** (DENK):

Alle steun

Mevrouw **Lodders** (VVD):

Voorzitter. Eerder hebben we al extra tijd gevraagd en gekregen. Er is dus voldoende spreektijd.

De **voorzitter**:

De spreektijden zijn op vijf minuten vastgesteld, mevrouw Ouwehand. Dat blijft ook zo.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):

Dus daar blijft het bij.

De **voorzitter**:

Ja.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):

Voorzitter, ik wil nog graag een hele korte vooraankondiging doen voor hoofdelijke stemmingen die ik donderdag ga aanvragen over moties over dierenwelzijn, omdat het goed gebruik is dat we over gewetenskwesties individueel stemmen. Ik zal daarom aanstaande donderdag voor drie moties een hoofdelijke stemming aanvragen.

Dank u wel.

De **voorzitter**:

En dank u wel dat u dat tijdig doorgeeft, mevrouw Ouwehand.

Mevrouw **Leijten** namens de SP.

Mevrouw **Leijten** (SP):

Voorzitter. Vorige week vroeg ik om een debat, nog deze week te houden met de minister-president, om terug te blikken op de Europese top van afgelopen week. Dat werd toen afgewezen omdat er nog geen verslag was. Dat verslag is inmiddels binnen. Ik wil nu dus, mede namens de heer Van Rooijen, die een soortgelijk verzoek heeft, het verzoek doen om het te hebben over wat er besproken is op de Europese top. Wat de SP betreft gaat dat voornamelijk over het eurozonebudget, maar fracties kunnen het natuurlijk ook hebben over de brexit of over al die andere besluiten die genomen zijn door de regeringsleiders.

De **voorzitter**:

Meneer Van Rooijen, ik zie u bij de interruptiemicrofoon staan, maar het verzoek is mede namens u gedaan.

De heer **Edgar Mulder** (PVV):

Steun, voorzitter.

De heer **Anne Mulder** (VVD):

Geen steun. Direct na het reces hebben wij een commissie-debat, een AO Ecofin. Daarin kan dit allemaal aan de orde komen.

De heer **Bisschop** (SGP):

Voorzitter, mij lijkt dat dit enige urgentie heeft, dus steun voor het verzoek.

De heer **Verhoeven** (D66):

Voorzitter, normaal is het goed om de mogelijkheid te overwegen voor een terugblikdebat; we doen dat niet altijd.

Mevrouw **Leijten** (SP):

Ja, precies.

De heer **Verhoeven** (D66):
Maar deze keer is er niet echt reden voor, want de inzet van het kabinet vóór het debat en de uitkomst ná het debat lopen niet zodanig uiteen dat ik het nodig vind om er op een ander moment over te debatteren dan in het AO Ecofin.

De **voorzitter**:
Dus u steunt het niet.

De heer **Verhoeven** (D66):
D66 steunt overigens de uitkomst van het debat, maar dat is een ander verhaal.

De heer **Slootweg** (CDA):
Geen steun, voorzitter.

De heer **Nijboer** (PvdA):
Soms is het beter de toelichting achterwege te laten, voorzitter! Steun voor het verzoek.

De heer **Bruins** (ChristenUnie):
Geen steun.

De heer **Baudet** (FvD):
Steun, steun, heel belangrijk.

De heer **Kuzu** (DENK):
Steun.

De **voorzitter**:
Mevrouw Leijten ...

Mevrouw **Leijten** (SP):
Voorzitter, ik wil hier opmerken dat als je zegt ...

De **voorzitter**:
Nou, dat zou ik niet doen.

Mevrouw **Leijten** (SP):
Nee, als de minister-president en de minister van Financiën zeggen dat er geen eurozonebudget komt, maar dit wel de conclusie is van alle eurozonelanden ...

De **voorzitter**:
Nee, dank u wel, mevrouw Leijten.

Mevrouw **Leijten** (SP):
... en je dan ook een debat blokkeert, dan heb je boter op je hoofd, echt bergem!

De **voorzitter**:
Nee, niet schelden! Dat mag niet.

De heer Van Rooijen namens 50PLUS.

Meneer Verhoeven, u zegt nu iets tegen uw collega's. Wilt u dat ook in de microfoon zeggen?

De heer **Van Rooijen** (50PLUS):
Voorzitter, dank u wel. Mevrouw Leijten heeft mede namens mij gesproken bij het vorige onderwerp. Wij willen graag een debat met de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het bericht dat 856.000 Nederlanders in loondienst geen pensioen opbouwen. Dat is een bericht in Trouw van 14 december.

De **voorzitter**:
Even kijken, hoor. Ja, u had twee verzoeken, maar het andere is al gedaan. U doet dus eigenlijk het verzoek om een debat te houden met de minister van Sociale Zaken. De heer Smeulders namens GroenLinks.

De heer **Smeulders** (GroenLinks):
Voorzitter, steun.

De heer **Van Kent** (SP):
Steun.

De heer **Edgar Mulder** (PVV):
Steun.

De heer **Gijs van Dijk** (PvdA):
Steun voor het verzoek, voorzitter. Ik zou ook graag een brief aan de minister willen vragen. Wij hebben namelijk binnenkort een AO, een algemeen overleg, over de pensioenen. Dan kunnen we die ook daarbij betrekken.

De heer **Bisschop** (SGP):
Bij die laatste suggestie sluiten we ons als SGP graag aan: plus brief.

De **voorzitter**:
Maar het debat?

De heer **Bisschop** (SGP):
Nee, dat AO dat gepland staat, is denk ik uitstekend geschikt.

De **voorzitter**:
Oké, dus geen steun. De heer Kuzu namens DENK.

De heer **Kuzu** (DENK):
Voorzitter, het kan in een AO. Geen steun.

De voorzitter:
Meneer Van Rooijen, u heeft geen meerderheid.

Dank u wel.

De heer Van Rooijen (50PLUS):
Dank u wel.

De voorzitter:
Ik stel voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Mevrouw Beckerman namens de SP.

Mevrouw Beckerman (SP):
Goedemiddag!

De voorzitter:
Hallo.

Mevrouw Beckerman (SP):
Tienduizenden Nederlanders dreigen in armoede te raken door de oplopende energierekening. We hebben de fractievoorzitters van de ChristenUnie en het CDA horen zeggen dat ze zich daar zorgen over maken. Nou heeft het kabinet ook geld over ...

De voorzitter:
U wilt een debat, mevrouw Beckerman.

Mevrouw Beckerman (SP):
... en het lijkt mij mooi om de daad bij het woord te voegen en hierover een debat te voeren.

De heer Kuzu (DENK):
Terecht punt, voorzitter. Steun.

De heer Moorlag (PvdA):
Voorzitter. Het klimaatprobleem is urgent en het aanpakken gaat alleen maar lukken als de rekening eerlijk wordt verdeeld.

De voorzitter:
U steunt het. Dank.

De heer Moorlag (PvdA):
Dus daarom steun.

De heer Kops (PVV):
Steun.

De heer Van Raan (PvdD):
Steun.

De heer Sienot (D66):
Wij zijn ook voor een eerlijke verdeling van die rekening. Daarom wordt er nu hard gewerkt aan een klimaatplan. Daarom op dit moment geen steun voor dit debat.

Mevrouw Dik-Faber (ChristenUnie):
Voorzitter. Mijn fractie wil eerst het klimaatakkoord afwachten en dan gaan we erover praten.

Mevrouw Agnes Mulder (CDA):
Dat geldt ook voor mijn fractie. Het is terecht dat mevrouw Beckerman dit aangeeft, want we delen de zorgen over de energierekening.

De voorzitter:
Dus geen steun.

Mevrouw Agnes Mulder (CDA):
Geen steun op dit moment. Ik hoop dat de klimaattafels heel snel klaar zijn en dat we het er snel over kunnen hebben.

De heer Van der Lee (GroenLinks):
De klimaattafels gaan over na 2020 en we hebben het nu over komend jaar. Ik steun dus dit verzoek. Omdat het naar een dertigledendebat toe gaat, zou ik ook de staatssecretaris van Financiën erbij willen uitnodigen.

Mevrouw Van Brenk (50PLUS):
Wij steunen dit verzoek.

Mevrouw Yeşilgöz-Zegerius (VVD):
Voorzitter. Op dit moment geen steun. Nadat de klimaattafels klaar zijn en we weten hoe het klimaatakkoord er eventueel uit zou kunnen zien, hebben we het debat hier en nemen we dit belangrijke punt absoluut mee.

De heer Bisschop (SGP):
Voorzitter. Een aangelegen punt, maar ik denk dat het verstandig is om even de verdere ontwikkelingen af te wachten en dan te plannen.

De heer Baudet (FvD):
Steun.

Mevrouw Beckerman (SP):
Dat is wel pijnlijk natuurlijk. Het blijft bij mooie woorden in de media van veel partijen.

De voorzitter:

Nee, u heeft geen steun.

Mevrouw Beckerman (SP):

Dat klimaatakkoord zou vrijdag komen en gaat inderdaad over na 2020. Blijkbaar willen partijen niks doen voor komend jaar. Ik wil er wel een dertigledendebat van maken.

De voorzitter:

Doen we. Dan voegen we dit debat toe aan de lijst van dertigledendebatten. Ik stel voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

De heer Van Kent namens de SP.

De heer Van Kent (SP):

Dank, voorzitter. Dankzij de FNV en dagblad Trouw weten we dat er gigantische misstanden zijn in de distributiecentra van onlinesupermarkt Picnic. Het gaat onder andere over slechte arbeidsomstandigheden, eindeloze flexconstructies en het ontduiken van de cao. Daarover zou ik graag een debat willen met de minister van Sociale Zaken.

De heer Smeulders (GroenLinks):

Voorzitter. Wij zijn er ook heel erg van geschrokken, dus steun voor het verzoek.

De heer Gijs van Dijk (PvdA):

Dankzij de FNV en Trouw weten we dit. Picnic doet zich voor als een soort onlinebedrijf, maar is gewoon een supermarkt. Alle steun voor een debat dus.

De heer Kuzu (DENK):

Voorzitter. Ik zou graag het verzoek willen doen om het te verbreden en het niet alleen te hebben over Picnic, maar over veel meer bedrijven waar zich dezelfde situatie voordoeft. Als we het kunnen verbreden, dan willen wij het van harte steunen, maar we willen het niet alleen over dit onderwerp hebben.

De heer Bisschop (SGP):

Voorzitter. Ik zou een toelichting of een onderzoek van de minister naar deze situatie willen. Daar wil ik het op dit moment even bij laten. Afhankelijk van de uitkomst kunnen we dan kiezen voor een debat of niet.

De heer Wiersma (VVD):

Daar sluit ik me eigenlijk bij aan. Het artikel roept een hoop vragen op maar ook weer een reactie van de andere kant. Volgens mij is het goed als we daar een brief over krijgen. Dan kunnen we het daarna zo snel mogelijk betrekken bij AO's die al gepland staan en kunnen we het er denk ik sneller over hebben dan in een debat. Geen steun voor een apart debat dus.

Mevrouw Van Brenk (50PLUS):

Voorzitter, steun voor zowel een brief als een debat.

De voorzitter:

De heer Ronnes ... Nee, de heer Peters namens het CDA.

De heer Peters (CDA):

Het verschil is er, maar dat is marginaal. Ik sluit me aan bij de woorden van SGP en VVD: wel een brief, geen steun voor een debat.

De heer Van Weyenberg (D66):

Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Peters.

De heer Edgar Mulder (PVV):

Wel steun.

De heer Van Kent (SP):

De coalitie is in ieder geval eensgezind op dit punt, voorzitter. Ik zou het voorlopig willen toevoegen aan de lijst van dertigledendebatten en ga in de commissie kijken of we het op een andere manier misschien sneller op de agenda kunnen krijgen.

De voorzitter:

Prima. Dan voeg ik dit debat toe aan de lijst van dertigledendebatten. Ik stel voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

De heer De Graaf namens de PVV.

De heer De Graaf (PVV):

Dank u wel, voorzitter. De minister van Justitie en Veiligheid gaf net bij het mondelinge vragenuur namens zijn staatssecretaris geen antwoord op mijn vragen over de uitspraken van de Duitse Bundeskanzler Frau Merkel. Zij zei dat als er morgen over het VN-migratiepact wordt gestemd in een resolutie verpakt, waar het een aanhangsel van is, het uiteindelijk toch juridisch bindend wordt voor alle lidstaten.

De voorzitter:

En daar wilt u een debat over.

De heer De Graaf (PVV):

Aangezien er morgen gestemd zou kunnen worden tijdens de Algemene Vergadering van de VN in New York wil ik daar graag een debat over met de minister van Justitie en Veiligheid omdat de staatssecretaris afwezig is. Het liefst vandaag te houden, want anders is het te laat. Het is dus een allerlaatste poging om dit horrorscenario tegen te houden, voorzitter.

De voorzitter:

We hebben dus eigenlijk het verzoek om een debat en dan ook om het vandaag te houden.

De heer De Graaf (PVV):

Jazeker.

De voorzitter:

Dat zijn twee verzoeken in één. En stemmen?

De heer De Graaf (PVV):

Ja, dat hoort er dan ook bij.

De voorzitter:

Dan weten jullie waar jullie op moeten reageren. De heer Jasper van Dijk namens de SP.

De heer Jasper van Dijk (SP):

Voorzitter, we moeten de uitvoering van dat pact kritisch in de gaten houden. Maar de bron van het bericht waarop de PVV zich nu baseert, is nepnieuws. Dit is net ook gezegd in het vragenuur. Dit is nergens op gebaseerd, dus geen steun.

De voorzitter:

U steunt het dus niet. Mevrouw Van Toorenborg, CDA.

Mevrouw Van Toorenborg (CDA):

Sommige mensen willen graag de Russische trollen geloven. Ik begrijp dat de PVV dat ook doet.

De voorzitter:

Geen steun, dus. De heer Kuzu.

De heer Kuzu (DENK):

Ik hoorde de minister wel antwoord geven. Het antwoord beviel de PVV niet. Wij steunen het verzoek niet.

De heer Baudet (FvD):

Steun!

De heer Van der Lee (GroenLinks):

Soms moet je je verlies nemen in de politiek. We hebben het hier vaak genoeg over gehad. We hebben er totaal geen behoefte aan om dat nog eens te doen op basis van nepnieuws.

De heer Bisschop (SGP):

Ik kan me de spanning die spreekt uit de woorden van de heer De Graaf heel goed voorstellen. Dat geldt voor iedereen, denk ik. Ik geef geen steun aan het debat, maar ik neem wel de gelegenheid te baat om te vragen om een brief waarin de minister of de staatssecretaris uitvoerig verslag doet van de afwikkeling in Marrakesh en in New York.

De heer Azmani (VVD):

Geen steun. Ik zou de heer De Graaf toch willen adviseren om nogmaals het filmpje te bekijken. Dan hoort hij mevrouw Merkel niet zeggen dat het juridisch bindend is. Ik begrijp deze tentoonstelling van vandaag eigenlijk niet.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer De Graaf. Ik stel voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

De heer De Graaf (PVV):

Dank u wel, voorzitter. Een korte reactie ...

De voorzitter:

Nou.

De heer De Graaf (PVV):

Dat mag toch?

De voorzitter:

Nee, ik krijg dat liever niet.

De heer De Graaf (PVV):

We hebben het debat niet gekregen.

De voorzitter:

Nee, liever niet.

De heer De Graaf (PVV):

O, liever niet. Ja, maar daar zit dus ruimte.

De voorzitter:

U mag heel kort.

De heer De Graaf (PVV):

Dan zou ik inderdaad zeggen dat het voor veel Nederlanders een slechte kerst wordt.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer De Graaf. Nee.

De heer De Graaf (PVV):

Want als je als feitenvrije geitenbreiers je toevlucht moet zoeken ...

De voorzitter:

Meneer De Graaf, dank u wel. Dank u wel.

De heer De Graaf (PVV):

... in het roepen van "nepnieuws", dan ben je wel heel triest bezig.

De voorzitter:

Het wordt lastig met een filmpje als ik er doorheen praat. Daarom doe ik dat. Meneer Kwint, het mag ook aan de

interruptiemicrofoon, want het gaat om een VAO. O, u heeft twee verzoeken. U heeft gelijk. De heer Kwint.

De heer **Kwint** (SP):

Dank, voorzitter. Morgen praten wij als Kamer over het examenschandaal bij VMBO Maastricht. Ik kan me zomaar voorstellen dat dat resulteert in de behoefte om de Kamer enkele uitspraken te ontlocken, dus ik kondig bij dezen een VAO aan. Een vooraankondiging van een mogelijk VAO moet ik zeggen, want misschien geeft de minister wel hele goede antwoorden.

Ten tweede. In Trouw lazen wij vorige week dat de Onderwijsraad wederom waarschuwde voor een toenemende segregatie en tweedeling in het onderwijs. Ze zijn bepaald niet de enigen, want de afgelopen tijd luidden De Correspondent, de onderwijsinspectie, onderwijsbesturen en collega Asscher vorige week nog allemaal de noodklok, maar er gebeurt niet zo veel. Dus wat ons betreft is het tijd voor een breed debat over de toenemende segregatie in het onderwijs, inclusief daaraan voorafgaand een brief over wat het kabinet hier nou eigenlijk aan wil gaan doen. Want ik zou het niet weten.

De heer **Kuzu** (DENK):

Ik heb wel een idee. Steun!

Mevrouw **Van den Hul** (PvdA):

Zeker steun, voor zowel brief als debat.

De heer **Beertema** (PVV):

Voorzitter. Als het debat zou gaan over het opengrenzenbeleid waardoor die segregatie inderdaad niet alleen in het onderwijs, maar in de hele samenleving voorkomt, zou ik zeggen: steun. Maar ik vermoed dat dat niet het geval is.

De **voorzitter**:

Dus?

De heer **Beertema** (PVV):

Dus geen steun.

Mevrouw **Westerveld** (GroenLinks):

Voorzitter. Segregatie is een heel groot probleem. Dat heeft ook te maken met waar kinderen geboren worden en wie hun ouders zijn. Het is een heel belangrijk onderwerp — dat zegt de onderwijsinspectie ook — dus van harte steun.

De heer **Bisschop** (SGP):

Voorzitter. Het lijkt me een onderwerp dat uitstekend gekoppeld kan worden aan een overleg of een debat dat nog een keer gepland wordt.

De heer **Kwint** (SP):

Maar er staat niks gepland.

De heer **Bruins** (ChristenUnie):

Geen steun.

De heer **Van Raan** (PvdD):

Steun!

De heer **Van Meenen** (D66):

Geen steun.

De heer **Rog** (CDA):

Nee, geen steun, maar ongetwijfeld zal het kabinet met een reactie komen op het rapport van de Onderwijsraad. Dat lijkt me buitengewoon waardevol.

De **voorzitter**:

U heeft geen meerderheid.

De heer **Kwint** (SP):

Nu heb ik wel een meerderheid, want nu komt meneer Heerema.

De heer **Rudmer Heerema** (VVD):

Ik sluit me aan bij de heer Rog.

De heer **Kwint** (SP):

Dat is een tegenvaller.

De **voorzitter**:

Meneer Kwint, u heeft geen steun voor het houden van een meerderheidsdebat. Ik wil het voorstel doen om het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

De heer **Kwint** (SP):

Ik had niet anders verwacht. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**:

Dank u wel.

De heer Kerstens namens de PvdA.

De heer **Kerstens** (PvdA):

Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag een debat aanvragen met de minister van Defensie over de visie op de toekomst van Defensie. We horen en we lezen er van alles over. Een paar weken terug een discussie in het kabinet blijkbaar over wel of geen Europees leger. Afgelopen vrijdag verkondigde de minister van Defensie trots dat er geld bijkomt, waarna de vicepremier mevrouw Ollongren zegt dat het niet zo is.

De **voorzitter**:

Ja, u heeft alles samengevat. Ik ga naar mevrouw Karabulut.

De heer **Kerstens** (PvdA):
Ik wil daar graag hier een keer met de minister over spreken.

Mevrouw **Karabulut** (SP):
Voorzitter. Dat zijn inderdaad grootse plannen die de minister zomaar op een achternamiddag aankondigt. Ik wil het debat ook, maar wel zo snel als mogelijk, midden januari, omdat begin februari hierover in de NAVO al gesproken wordt.

De **voorzitter**:
Dus u steunt het?

Mevrouw **Karabulut** (SP):
Ja, steun.

Mevrouw **Belhaj** (D66):
Voorzitter. Specifiek over de recente plannen van aanpak van dit kabinet over de NAVO wil ik inderdaad zo snel mogelijk spreken, en wel te verstaan het liefst half januari.

Mevrouw **Popken** (PVV):
Steun.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA):
Voorzitter. Ja, daar moeten we zeker over debatteren. Het staat nu geagendeerd voor een algemeen overleg. Dus geen steun voor dit debat, wel natuurlijk voor het debat in het algemeen overleg.

Mevrouw **Diks** (GroenLinks):
Ook GroenLinks keek nogal op toen de minister van Defensie met zulke grote plannen op de proppen kwam. Dus van harte steun voor dit debat.

De heer **Öztürk** (DENK):
Ja, het mag van ons bij het algemeen overleg, maar als er echt behoefte is aan de steun van DENK om een debat hier te doen: steun.

De heer **Bosman** (VVD):
Volgens mij kunnen we het prima betrekken bij het algemeen overleg, voorzitter.

De heer **Bisschop** (SGP):
Geen steun voor dit debat. Het kan bij het algemeen overleg.

De **voorzitter**:
Dan heeft u een meerderheid, meneer Kerstens.

De heer **Kerstens** (PvdA):
Dank u wel. Het verzoek was ook om dat in januari in te plannen.

De **voorzitter**:
Dank u wel.

Dan ga ik naar mevrouw Diks voor een vooraankondiging. Dat mag ook aan de interruptiemicrofoon.

Mevrouw **Diks** (GroenLinks):
Inderdaad, voorzitter, voor een VAO morgen over de integrale aanpak integriteit en veiligheid bij Defensie.

De **voorzitter**:
Daar gaan we rekening mee houden, mevrouw Diks.

Dan ga ik naar mevrouw Van Toorenborg namens het CDA.

Mevrouw **Van Toorenborg** (CDA):
Dank u wel, voorzitter. Ik spreek hier namens mijn collega Pieter Heerma. Wij vragen graag een debat aan met de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de fraude door aanbieders van inburgeringscursussen. Daar hebben wij een brief over gekregen en daar voeren wij graag een debat over.

De **voorzitter**:
Kijk, zo kan het ook. Heel kort inderdaad. De heer Jasper van Dijk, SP.

De heer **Jasper van Dijk** (SP):
Steun.

De heer **Gijs van Dijk** (PvdA):
Steun.

De heer **Smeulders** (GroenLinks):
Steun.

De heer **Bisschop** (SGP):
Voorzitter. Dit lijkt me wel een punt om eens een keer apart te bespreken. Het mag ook iets breder, de inburgering wat breder erbij betrekken. Maar prima. Steun.

De heer **Kuzu** (DENK):
Steun.

Mevrouw **Becker** (VVD):
Steun.

De heer **Bruins** (ChristenUnie):
Steun.

De heer **De Graaf** (PVV):
Steun, voorzitter.

De **voorzitter**:

U heeft een meerderheid, mevrouw Van Toorenburg. Dank u wel.

Dan ga ik naar de heer Nijboer namens de PvdA.

De heer **Nijboer** (PvdA):

Voorzitter. Ik stond hier enige tijd geleden om een groot debat te houden over de stand van de financiële sector tien jaar na de val van de Lehman Brothers. Toen zei de coalitie: hou eens een hoorzitting. Die is inmiddels geweest. Vandaag hebben we een brief van de minister gekregen. Dus ik vind dit het moment om het dertigledendebat dat op de agenda staat om te zetten in een plenair debat, dat dan ook niet pas met sint-juttemis gehouden hoeft te worden, wat mij betreft, maar in januari of februari volgend jaar.

De heer **Van der Lee** (GroenLinks):

Van harte steun.

De heer **Laçin** (SP):

Steun.

De heer **Sneller** (D66):

Ja, dat was een goede hoorzitting. Ik denk dat het goed is om nu een gewoon debat te houden, maar ik zou er tegen zijn om de brief die gisteren daarover is gekomen daarbij te betrekken. Laten we dat gewoon in de procedurevergadering doen.

De **voorzitter**:

Maar voor het omzetten van het dertigledendebat in een gewoon debat?

De heer **Sneller** (D66):

Daarvoor steun.

De heer **Nijboer** (PvdA):

Prima, voorzitter. Ik vind het allemaal best.

De heer **Edgar Mulder** (PVV):

Steun.

De heer **Van Raan** (PvdD):

Steun.

De heer **Kuzu** (DENK):

Steun.

De heer **Ronnes** (CDA):

Voorzitter. Steun om het dertigledendebat om te zetten naar een groot debat. Maar ik wil wel aangeven dat ik in de procedurevergadering nog wel besproken wil hebben hoe we de brief gaan behandelen, en niet via dit debat.

De heer **Bisschop** (SGP):

Voorzitter. Dat lijkt mij een uitstekende benadering.

De heer **Bruins** (ChristenUnie):

Daar sluit ik mij ook bij aan.

De heer **Van der Linde** (VVD):

En ik ook.

De heer **Nijboer** (PvdA):

Mooi, voorzitter. Geregeld.

De **voorzitter**:

Meneer Nijboer, dank u wel.

Dan ga ik nu naar de heer Raemakers, namens D66.

De heer **Raemakers** (D66):

Voorzitter, dank u wel. Geld dat bedoeld is voor studenten met een beperking, moet ook naar studenten met een beperking. Uit onderzoek van de Inspectie SZW blijkt dat 94% van het budget voor studenten met een beperking niet daarvoor gebruikt wordt. Dat is een ernstige zaak. Daarom wil ik een debat met de staatssecretaris van SZW.

De heer **Jasper van Dijk** (SP):

Steun.

De heer **Gijs van Dijk** (PvdA):

Steun.

Mevrouw **Nijkerken-de Haan** (VVD):

Voorzitter, volgens mij heeft de staatssecretaris vandaag een brief gestuurd naar aanleiding van het inspectierapport, waarin zij zelf aangeeft met partijen om de tafel te willen, om te kijken hoe zij de wet op dit punt kan aanpassen. Geen steun voor het debat op dit moment. Volgens mij kunnen wij dit het beste zo snel mogelijk betrekken bij het AO dat gepland staat op 23 januari, begin volgend jaar dus.

De heer **Bruins** (ChristenUnie):

Steun.

De heer **Kuzu** (DENK):

Steun.

De heer **Peters** (CDA):

Geen steun.

De heer **Bisschop** (SGP):

Voorzitter, de route die mevrouw Nijkerken-de Haan schetst, lijkt mij de beste.

Mevrouw **Westerveld** (GroenLinks):

Voorzitter. We gaan het binnenkort ook hebben over onder andere passend onderwijs, maar dit is een ander onderwerp. Dus daarom van harte steun voor dit debatverzoek.

De heer **Edgar Mulder** (PVV):

Geen steun.

De **voorzitter**:

Meneer Raemakers, u heeft geen meerderheid.

De heer **Raemakers** (D66):

Ja, voorzitter, ik verzoek dan om een dertigledende debat op de lijst te zetten, om toch druk te houden op deze urgente kwestie.

De **voorzitter**:

Dan voegen we dit debat toe aan de lijst van dertigledende debatten. Dank u wel.

Het woord is aan mevrouw Agema, namens de PVV.

Mevrouw **Agema** (PVV):

Dank u wel, voorzitter. De helft van de verpleeghuizen heeft nog geen plan ingediend voor het extra personeel dat zij mogen aannemen en daar gaat de belofte van minister De Jonge door het raam naar buiten. Ik wil hier graag een meerderheidsdebat over voeren.

De heer **Hijink** (SP):

Voorzitter. Er is geld en er is een enorme werkdruk in verpleeghuizen. Het is heel raar dat dat samengaat. Wij zouden graag eerst, voor morgen 12.00 uur, een brief krijgen van de minister, met daarin een update van hoe het ervoor staat, en dan morgen beslissen of we daarover nog deze week een debat voeren.

De **voorzitter**:

Dus geen steun.

De heer **Hijink** (SP):

Misschien morgen steun, dat is het voorstel, maar eerst een brief.

Mevrouw **Agema** (PVV):

Geen steun van de SP, voorzitter.

De **voorzitter**:

Het gaat om nu, dus geen steun. Mevrouw Van Brenk, 50PLUS.

Mevrouw **Van Brenk** (50PLUS):

Voorzitter. Ik zou graag inzicht hebben in hoeveel geld er besteed wordt en hoeveel menskracht er aangenomen is. Zeker steun voor dit debat.

De heer **Slootweg** (CDA):

Een nieuwsbericht dat ook ons verbaasde. Er is geld en er wordt geld niet gebruikt. Wij weten dat we op 14 februari een AO hebben over verpleeghuizen. We zouden daarom wel heel graag een brief willen hebben, en dat betrekken bij dat algemeen overleg.

Mevrouw **Agema** (PVV):

Over drie maanden?

De heer **Kuzu** (DENK):

Steun, voorzitter.

Mevrouw **Ellemeet** (GroenLinks):

Voorzitter. We weten dat er heel veel eisen gesteld worden aan het geld dat er is, met allemaal verschillende administratieve lasten. Dus dat zou zomaar een verklaring kunnen zijn. Ik sluit me wel aan bij meneer Hijink. Ik wil voor morgen 12.00 uur weten wat de minister hierop te zeggen heeft en als dat onbevredigend is, dan staat mevrouw Agema hier weer, verwacht ik.

De **voorzitter**:

Dus voorlopig geen steun. Mevrouw Hermans, VVD.

Mevrouw **Hermans** (VVD):

Voorzitter, ik deel met mevrouw Agema de verbazing over het bericht. Eerst een brief en dan kijken we daarna verder. Nu geen steun voor een debat.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):

Mijn fractie steunt ook de brief en nu nog geen steun voor het debat.

De heer **Bisschop** (SGP):

Daar sluit de SGP zich bij aan.

De **voorzitter**:

Mevrouw Agema, eerst de brief.

Mevrouw **Agema** (PVV):

Dan sluit ik mij ook maar aan bij het vragen van een brief, die er dan morgen voor 12.00 uur moet zijn, voorzitter.

De **voorzitter**:

Ja.

Mevrouw **Agema** (PVV):

Dan meld ik mij bij dezen ook aan voor de regeling van morgen, voorzitter.

De **voorzitter**:

Dan staat u morgen hier weer. Ik stel voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

De heer **Laçin**.

De heer **Laçin** (SP):

Voorzitter. We hebben straks een debat over de herziening van het Nederlandse luchtruim. De minister is afgelopen vrijdag een pad op gegaan dat ons en veel andere partijen heeft verrast. Vandaar dat ik het verzoek wil doen om de spreektijd uit te breiden met één minuut, naar zes minuten.

De heer **Graus** (PVV):

Ik zou dat verzoek wel willen steunen, ook zonder dat rare bericht. Dus van harte steun.

De heer **Von Martels** (CDA):

Voorzitter, namens het CDA steun.

De heer **Bisschop** (SGP):

Voorzitter, geen overwegende bezwaren.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks):

Steun vanuit GroenLinks.

De heer **Bruins** (ChristenUnie):

Die ene minuut gun ik de heer Laçin gaarne.

De heer **Laçin** (SP):

U houdt het bij vijf minuten.

De heer **Paternotte** (D66):

Voorzitter, geen zwaarwegende bezwaren die mij beletten dit te steunen.

De heer **Van Raan** (PvdD):

Steun, voorzitter.

De heer **Laçin** (SP):

Dank u wel.

De **voorzitter**:

Dank u wel.

Mevrouw Diertens namens D66.

Mevrouw **Diertens** (D66):

Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag een debat aanvragen over het bericht dat Aruba en Curaçao zich kunnen opmaken voor nog meer vluchtelingen uit Venezuela. Dat aantal loopt op naar 220.000, verwacht VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR. De vraag is of de eilanden deze toestroom aankunnen. Ik zou graag een debat aanvragen om deze situatie met de verantwoordelijke bewindspersonen te bespreken.

De heer **De Graaf** (PVV):

Ik zou bijna willen zeggen: na morgen ligt er waarschijnlijk een migratiepact als resolutie, die dan deel uitmaakt van het internationaal recht en daarmee toch een juridische binding krijgt.

De **voorzitter**:

Nee, meneer De Graaf ... Dus?

De heer **De Graaf** (PVV):

Dat is geen nepnieuws. Mevrouw Diertens zou er toch op moeten vertrouwen dat dit gaat werken?

De **voorzitter**:

Steunt u het verzoek?

De heer **De Graaf** (PVV):

Maar ik deel de zorgen, dus laat ik het verzoek voor deze keer steunen.

Mevrouw **Van den Berg** (CDA):

Voorzitter. We hebben net een brief gekregen van de staatssecretaris over hetzelfde onderwerp, naar aanleiding van vragen van mevrouw Özütok. In de procedurevergadering hebben we afgesproken dat we begin 2019 een verzameloverleg hebben. Dus geen steun.

De heer **Kuzu** (DENK):

Voorzitter. Dit is een heel belangrijk onderwerp, dat enorm leeft op de eilanden. Ik ben blij dat mevrouw Diertens dit heeft aangevraagd en hoop dat er met onze steun een meerderheid ontstaat, zodat we dit zo snel mogelijk kunnen behandelen.

Mevrouw **Özütok** (GroenLinks):

Voorzitter. De situatie is heel erg schrijnend. Ik heb antwoorden gekregen op mijn vragen, maar het is goed om daar een apart debat over te hebben. Ik steun het verzoek van de collega.

De heer **Bisschop** (SGP):

Voorzitter. Ik vind het indrukwekkend hoe collega De Graaf zichzelf weet te overwinnen en als PVV'er steun uitspreekt voor een voorstel van D66-zijde. Ook steun van de zijde van de SGP.

Mevrouw **Van der Graaf** (ChristenUnie):
Voorzitter. Ik denk dat het goed is om hierover te spreken, dus ik steun het verzoek om een reactie van het kabinet te vragen op het rapport. Maar ik denk dat het goed is om dat zo snel mogelijk te bespreken. Het AO dat gepland staat, lijkt me daarvoor een heel goede optie.

De heer **Bosman** (VVD):
Voorzitter, geen steun en betrekken bij het algemeen overleg.

De heer **Laçin** (SP):
Wij willen ook een brief en het dan betrekken bij het AO.

De **voorzitter**:
U heeft geen meerderheid, mevrouw Diertens.

Mevrouw **Diertens** (D66):
Maar wel voor een dertigledendebat? Dan vraag ik dat graag aan. Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dan voegen we dit debat toe aan de lijst van dertigledende-batten. Ik stel voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

De heer Von Martels namens het CDA.

De heer **Von Martels** (CDA):
Dank u wel, voorzitter. Vorige week vond het algemeen overleg Verkeersveiligheid plaats. Toen werden een aantal zaken besproken die voortvarend dienen te worden aangepakt. Vandaar mijn verzoek om nog deze week een VAO te laten plaatsvinden.

De heer **Van Aalst** (PVV):
Voorzitter. Ik begrijp wel dat de heer Von Martels niet graag thuis is met kerst, maar geen steun voor het VAO. Het kan prima na het reces.

De heer **Remco Dijkstra** (VVD):
Vanuit dezelfde kerstgedachte geen steun. Het is echt niet urgent op dit moment. Het kan heel goed in de eerste week van januari.

De heer **Schonis** (D66):
Voorzitter, namens ons ook geen steun. Volgens mij hoeft je geen helmpje op onder de kerstboom.

Mevrouw **Van der Graaf** (ChristenUnie):
De ChristenUnie wil dit wel steunen.

De heer **Laçin** (SP):
Ik steun het ook, voorzitter.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks):
Ik steun het ook. Dank u wel.

De **voorzitter**:
U heeft geen meerderheid, meneer Von Martels.

De heer **Von Martels** (CDA):
Ik vrees het ergste, inderdaad. Alleen hetgeen de heer Dijkstra van de VVD naar voren bracht, de eerste week van januari, gaat vrees ik niet lukken.

De **voorzitter**:
Nee, dat klopt. Dank u wel.

Daarmee zijn we aan het eind gekomen van de regeling van werkzaamheden. Ik schors de vergadering voor vijf minuten.

De vergadering wordt van 16.15 uur tot 16.25 uur geschorst.